

Emlékeztető

a Statisztikai Tudományos Albizottság (STAB) 2012. szeptember 25-ei üléséről

Az MTA Statisztikai és Jövőkutatási Tudományos Bizottsága Statisztikai Tudományos Albizottsága (STAB) 2012. szeptember 25-én ülést tartott a Budapesti Gazdasági Főiskola Lotz termében.

Az ülés első felében az Albizottság működésével kapcsolatos ügyek szerepeltek.

Először előterjesztett működési szabályzatot az albizottság néhány módosítással a STAB ügyrendjeként fogadta el. Mivel a STAB magára nézve kötelezőnek tekinti a IX. osztály ügyrendjét, így az albizottság ügyrendje az osztályügyrend kiegészítéseként értelmezendő. Az ügyrend tartalmazza a STAB jogállását, feladatait, a tagság létrejöttének és megszűntének lehetőségeit, tisztségviselőit, illetve munkarendjét és fórumait is.

Az ügyrend után a STAB hároméves munkaprogramjának megvitatása következett. A hároméves munkaprogram két elemből áll: a STAB által tervezett általános ülések tervéből és a speciális ülések tervéből. Az általános ülések a STAB rendes üléseinek tématervezeteit tartalmazza a következő három évre vonatkozóan. A hozzászólások után kialakult, hogy a STAB jelen hároméves ciklusában a statisztika jogi környezetével, informatikai támogatottságával, népszerűsítésével, fogalomhasználatával, nyelvezetével, más tudományterületeken való alkalmazásával, szakmai utánpótlásával, oktatásával, nemzetközi szakmai szervezeteivel, irányzataival, aktuális kérdéseivel (például big data jelenség) illetve történetével is foglalkozni kíván.

A speciális ülések lokális rendezvényként működnek, melyeket kis közösségek szerveznek. Ezeket a rendezvényeket a STAB közlésezi. A speciális rendezvények témái rugalmasan követnék a szakma aktuális kérdéseit, problémáit. Ebből fakadóan a speciális ülések témakörei csupán szakmai közösségeknek szóló javaslatként szolgálnak. Marton Ádám hozzászólásában kifejtette, hogy a speciális ülések jó lehetőséget jelentenének érdemi szakmai viták folytatására speciális kérdésekben. Ezen ülések keretében szakmai anyagok, doktori értekezések tervezetét is meg lehetne vitatni.

Besenyei Lajos tájékoztatta a STAB tagságát arról, hogy november 19-én a Tudomány Napja alkalmából az SJTB és albizottságai közös tudományos ülést tartanak az Akadémia kistermében. A rendezvényen a STAB részéről többek között Besenyei Lajos, Rudas Tamás, és Laczka Éva is tart előadást. A rendezvényről a STAB tagságának meghívót fogunk küldeni.

Végezetül Szép Katalin tájékoztatta a tagságot az akadémiai köztestületi tagok képviselőválasztásáról.

Az ülés második felében két előadás hangzott el a statisztika informatikai támogatottságával kapcsolatosan.

Az első előadó Györki Ildikó (KSH) volt, aki a KSH statisztikai adat-előállítási folyamatot támogató informatikai rendszereiről tartott előadást. Az előadásban részletesebben megismerkedhettünk a META, ELLA, GÉSA, LAKOS, TÉBA, ADEL rendszerekkel, a regiszterekkel, illetve a metaadatok fontosságával és elérhetőségével. Az előadásban első kézből hallhattunk a KSH 2012. október elsejével indított KSH-Elektra új, webes adatszolgáltatási rendszeréről. A rendszer proaktív volta nemzetközi viszonylatban is újdonságnak számít.

A második előadást Sugár András (BCE) tartotta Számítógépes statisztikai programcsomagok a gyakorlatban és az oktatásban címmel. Az előadásban áttekintést kaphattunk a statisztikai gyakorlatot támogató ma használt és már lassan háttérbe szoruló

programokról is. Többek között említésre került az Excel, a Matlab, a Gretl, a Statistica, R, SPSS, SAS, STATA, BMPD, Systat, Minitab, Statgraphics, illetve a Vargha András által fejlesztett ROPstat. A szoftverek használata során több probléma merül fel, többek között a változók mérési szintjének elnagyolt kezelése, illetve, hogy a számítógépes kimenteken sok felesleges dolog található, és gyakran keverednek a leíró és következtető statisztikai eljárások eredményei. Az előadó több javaslatot is megfogalmazott: egységes tankönyvre lenne szükség, jó lenne több, a statisztikai szoftverek bemutató cikk, szükséges lenne egy, a statisztikai elemzésekhez használható életszerű problémákat vizsgáló adatbank létrehozása. E mellett Sugár András felvetette egy közös R „önképző-kör” működtetését.

Az előadáshoz való hozzászólásokban mind Pukli Péter, mind Györki Ildikó, illetve Vargha András is hangsúlyozta a közös fogalomhasználat, az egységes terminológia fontosságát, mellyel részletesen kell foglalkozni. Emellett Vargha András együttműködési lehetőséget kínált egy lehetséges statisztikai szoftver fejlesztésére, melyhez az érdeklődőknek szívesen ajánlotta a ROPstatot.